

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilman

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

46. De quodam Ecclesiasticorum, & Ecclesiarum oppressore, qui visibiliter
à diabolo raptus, & per aëra subiectus est, stupentibus qui aderant
vniuersis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

388 COLLATION. SACRAR.
uerat, ipse respondit: Hoc facere non possum,
quia inter contos suos vexilláue, sancti Amb
geli Michaëlis, vbi ego illi iurauit, imagines
conspicio. Tunc vnuſ ex illis inquit: Tu
pauore cernis, quod non est: & tibi tardus
ista meditari. Conferuntur itaque acies petre
pentibus buccinis: & neutra parte cedent, &
Ea est maxima populorum strages. Tandem
erudelis tyrannus Alahis interiit: & Chund
tus adiuuante Deo victoriam obrivuit. Eas
subsidiū arripuit. E quibus, quoſ mucro
percudit, Addua fluvius absorpsit. Caput
que Alahis detrunctum, & crura eius sae
funt, informeque tantum truncum que ca
uerare remansit. In hoc bello Foro iuhu
hi iurasset: propterea nec Regi Chund
nec Alahi auxilium tulit, sed cum illi bell
committerent, ipsi ad propria sunt reuicti
tur Alahi hoc modo delecto. Rex Chund
corpus Zenoni diaconi ante foras in Ecclesias
B. Ioannis, quam ipse erexerat, minicelate
re mandauit. Ipse verò regnaturus, cum re
exultatione & triumpho victor, Ticin
reuersus est.

Peirus venerabilis Abbas Cluniacen lib. 2. c. 1. m
culorum. De quodam Ecclesiastico rum & Enim
rum oppressore, qui visibiliter à diabolo repulsi
per aera subiectus est, stupenſibus qui ad eum
herfis.

Ad terrorem & correctionem malorum,
quod Matisconi gestum est, proseratur,
volita quippe res, & omnibus, ut puto seculi
inaudita: Omnia autem indigenarum
telebi & publica relatione narratur. Est au-
ten eadem Matiscus in finibus regni Fran-
corum, quod a Teutonicorum vel Romanorū
imperio Arar fluuius a Lotharingia sumēs ini-
tium, Rodanusque in mare mediterraneum
habens profluxum, determinat. Quæ Mati-
cus a quibusdam oppidum vocata, a quibusdā
urbis nomine honorata: in primatu Lugdunē
si, quinta sedis obtinet locum. Hæc quantum
ad ius Ecclesiasticum, Lugdunensi primatui,
quantum ad ius seculare, Francorum regi sub-
ditur. Huius urbis principatum quodam tem-
pore sub nomine comitis quidam obtinēs su-
per personas & res Ecclesiasticas, exsecrādam
tyrannidem exercebat Longē enim exsuperās
aliorum prædonum nequitiam, non solum
pane. Ecclesiarum substantias diripiebat: sed
redditus earum omnes cum suis possessioni-
bus sibi tyrannica violentia subiugabat. Nam
canonicos de Ecclesijs, ipsos etiam monachos
de monasterijs suis ejiciens: terras omnes, red-
dimus omnes, & quæcumque eis ad huius vitæ
subsidium a maioribus data fuerant, immise-
nōcorditer abstulit, iureque proprio mancipa-
divit. Ostenduntur hoc ab incolis antiquarū

Bb 6   Eccl-

590 COLLATION. SACRAR.
Ecclesiarum ruinæ : ex quibus ipse sacra
gionis cultores ejiciens, venerabilia loca, o
nipotenti Deo religiosè seruientium mu
tudine referta in eterni solitudinem redi
Ita se totum Deo subtrahens : mundo dedec
gehennæ & tremendorum Dei iudiciorum
oblitus, ut Euangelicus ille iudex, nec Deo
timebat: nec hominem verebatur. Cumq[ue] de
concessa potestate abusus quotidie scipio
teror fieret: nullaque iam spes conjectio
cuius existeret, iram aduersum se omnipotens
Dei iam non reuocandam commouit: atq[ue]
in se dirissimè expertus est scriptura sacra lo
tentiam, dicentis: Horrendum est incidentia
manus Dei viuentis. Et quia nequitia causam
occulta, sed publica, non cum timore, sed ex
audacia Deum prouocauerat: non latenter
publicè, non tamen invisibiliter, sed etiam vis
ibiliter, terribile factus est tyranus patro
bus in exemplum. Nam cum solimat de
Matisconi in proprio palatio recessisset, cum
que multitudo tam militum quam diuersorum
dinis circumstaret: repente ignotus homo
quo insidens, per ostium palati ingressus es
nibus conspicientibus & admirantibus, rapi
ad ipsum equitando peruenit. Cumqueret
flare, se ei velle colloqui dicens: vt sugges
tione ac se sequeretur, non tam monuit quam impo
ravit. At ille inuisibili potentia constitutus, nec
iam resistere valens, surrexit. Atque visque al
o si.

olium domus processit, ubi equum paratum
ueniens, cumque ab eo condescendere iussus,
ascendit. Cuius stantis habenas ille arripiens,
quim cū velocissimo cursu per aera ferri cun-
tra conspicientibus cœpit. Cumque immenso
clamore ac miserabili eiulatu tota ciuitas
commota, ad tam inuisum spectaculum con-
curreisset: tam diu eum per aera currentem atto-
niti conspexerunt, quam diu naturali oculorū
acie cum subsequi potuerunt. Qui cūm eum
diu succurrerent, succurrite, vociferantem
adirent, nec iuuare valerent: subtractus tan-
dem visibus hominum, æternus quemadmo-
dum meruerat, factus est socius dæmonum.
Ab hoc tam horrendo spectaculo vniuersi ad
propria recedentes: sicut supra dixi, horrendū
ille incidere in manus Dei viuentis, exemplo
inaudito & miserabili didicerunt. Hoc ita fu-
isse post communem, vt dixi, omnium famā:
quiddam, non quidem tamen mirabile, sed ta-
men mirum nostris diebus accidens attestar-
tur. Nam ille, de quo supra scripsi, traditus
diabolo comes, dum cum socio maligno de
palatio, vt dictum est, egredetur, post ostiū
muri, palatio illi proximi transitum habuit.
Quod ostium, ciues ob tantæ rei horrorem &
memoriam posteris commendandam lapidi-
bos obturauerunt. Quod nuper Otgerius VVil-
helmi comitis präpositus renouare cupiens,
& propter quædam, quæ publico vel pri-
uato

B b 7 uato

392 COLLATION. SACRARIATO vsui necessaria videbantur, percutere facere volens, conductis quodam die operari obicem lapidum ab ostio remouebat. Errante & ipse pro posse suo, acer Ecclesiarum persecutor, & vbi parua occasio occurreret, in earum nisibus diuersis vexabat. Dum ignis operi iam dicto instaret, ecce inuisibiliter ex bolo raptus, ac ridentibus qui aderant modo in aera spatio subleuatus. Sed confessum missus, corruit, eiusque corpore grauiter contuso, brachium quoq; illius subita illa ruina fregit. Quod videntes socii, rufus fornicis osti, quod aperire coeperant, lapidibus obrauerunt, & ad perennem utriusque prodigii memoriam, clausura perpetua damnauerunt.

Petrus venerabilis lib. 1. cap. 28. mirandorum apparitione cuiusdam militis, qui Ecclesiam vestimentis & vestimentis sacerdotalibus, in bello interficit, spoliauerat, eiusque pennis, eaurundine que res dijs.

C A P. XLVII.

E S T in Hispanijs nobile & famosum castrum, quod & propter congiuum suum, & fertilitatem adiacentium terrarum, & multitudinem inhabitantium incolarum, quibus proxima castella exsuperat, ut aetate incongruè Stella vocatur. In hoc castello quodam Burgensis fuit, qui Petrus Engelbrecht vocabatur. Hic strenuitate famosus, & seculibus rebus abundas, totam usq; ad senium fer-